

## اقدام برای هرج و مرج

جان گریوز<sup>۱</sup> که سال‌ها تجربه کار برای سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (CIA) در کشورهای مختلف از جمله ویتنام را در کارنامه داشت، در تابستان ۱۳۵۸ به‌عنوان افسر ارتباطات عمومی در سفارت آمریکا در تهران مشغول به کار شد. درحالی‌که هنوز حتی یک سال از انقلاب اسلامی ایران نگذشته و با وجود اینکه هیچ اقدامی علیه آمریکا انجام نشده، وی با نقض تمام مقررات بین‌المللی، به‌طور رسمی طرح اغتشاش در یک کشور دیگر را به یک مسئول آمریکایی دیگر پیشنهاد می‌دهد:

تاریخ: ۴ اکتبر ۱۹۷۹ [۵۸/۷/۱۲]

آقای تد کوران

مدیر امور آفریقای شمالی و شرق نزدیک و آسیای جنوبی

آژانس ارتباطات بین‌المللی ایالات متحده آمریکا، واشنگتن

تد عزیز: در انتهای دومین ماه اقامت در تهران ممکن است برای من و شاید هم برای شما مفید باشد که تحلیلی از اوضاع کنونی بکنم و کارهایی را که در شش ماه آینده در رابطه با افزودن منافع آمریکا در ایران می‌بایست انجام داد، بگویم ...

من حداقل دو سناریو و برنامه را که می‌توانند منجر به هرج و مرج و سقوط تدریجی بینجامد را در نظر دارم. یکی نیروهای تمرکز یافته که توسط نارضایتی‌های منطقه‌ای و قومی تحریک شده باشد و اگر با اینها به اندازه کافی به طرز غلطی روبه‌رو شود، ممکن است باعث تعطیل شدن و بسته شدن مناطق نفتی گردند یا اقتصاد سنتی را از هم بپاشند یا جوری ملی‌گرایی را خراب کند که توده‌ها با رهبران مذهبی ... خود مخالف شوند. اختلاف و درگیری در مدارس بین محصلین و بین کادرهای مدارس یا هر دو می‌تواند باعث بسته شدن مدارس برای مدت طولانی بشود و در نتیجه باعث نارضایتی عمومی گردد یا تبدیل به خشونت‌های افراطی بشود و دوره‌های چهل روزه عزاداری را که نقش بزرگی در سقوط شاه داشت را از سر شروع کنند...

با گرم‌ترین سلام‌ها، جان گریوز، افسر ارتباطات عمومی

(اسناد لانه جاسوسی آمریکا، جلد ۱، صص ۱۳۸ - ۱۳۹)

## سؤال

- ۱ چرا با اینکه زمان کوتاهی از تشکیل حکومت جدید گذشته، حکومت آمریکا درصدد سرنگون کردن آن برمی‌آید؟
- ۲ پیشنهادهای کارمند سفارت آمریکا برای سرنگونی جمهوری اسلامی در سال ۱۳۵۸ چه بوده است؟
- ۳ آیا این پیشنهادها از همان سال تا کنون در ایران عملیاتی نشده است؟
- ۴ چرا با اینکه در اسناد محرمانه حکومت آمریکا این پیشنهادها آمده، برخی از افراد و خود آمریکایی‌ها آن را انکار می‌کنند؟

## ۲ ترور شخصیت‌ها و مردم انقلابی

مدت کوتاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، گروهک تروریستی فرقان برخی از شخصیت‌های برجسته انقلابی مانند سپهبد ولی‌الله قری، رئیس ستاد مشترک ارتش، آیت‌الله استاد مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب و از یاران نزدیک امام خمینی، دکتر مفتاح، حاج مهدی عراقی و آیت‌الله قاضی طباطبایی را که از مبارزان سرشناس بودند، به شهادت رساند و به جان حجت‌الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی و آیت‌الله ربانی شیرازی نیز، که از شخصیت‌های مبارز به شمار می‌رفتند، سوءقصد کرد. پس از دستگیری اعضای گروه